

Technische vragen

Onderwerp: Spreidingswet
Indiener(s): Mevrouw V. Kalf-Muller
Datum vragen: 25-3-2024
Portefeuillehouder: Ivana Somers-Gardenier
Datum beantwoording: 29-3-2024

Gemeente Vlaardingen

Naar aanleiding van de stukken en discussie tijdens de commissievergadering over de spreidingswet wilden wij nog wat technische vragen stellen:

Vraag 1

Wat zijn de rechten en plichten van de asielzoekers?

Antwoord

Een geregistreerde asielzoeker in Nederland heeft bepaalde rechten en plichten. Alle asielzoekers hebben recht op **opvang** wanneer zij niet voldoende middelen hebben om voor zichzelf te voorzien. Het recht op opvang omvangt ook recht op onderdak, leefgeld, toegang tot gezondheidszorg en toegang tot educatie voor minderjarigen. Het recht op opvang is via de *Regeling Verstrekkings Asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen* (Rva) ook verbonden aan bepaalde plichten.

Rechten

- Asielzoekers hebben recht op opvang en onderdak in een opvanglocatie gedurende hun asielprocedure.
- Asielzoekers hebben recht op leefgeld om bijvoorbeeld boodschappen van te doen en kleding van te kopen.
- Asielzoekers hebben recht op gezondheidszorg, en zijn verzekerd tegen de meeste medische kosten evenals tegen de gevolgen van wettelijke aanspraakbaarheid.
- Kinderen en jongeren tot 18 jaar hebben recht op educatie.
- Asielzoekers hebben recht op een advocaat die hen bijstaat in de asielprocedure. Deze krijgen ze automatisch toebedeeld, en hiervoor hoeven ze niet te betalen.
- Asielzoekers in Nederland mogen 24 weken per jaar betaald werk verrichten.
- Asielzoekers die een verblijfsvergunning toegewezen hebben gekregen hebben recht op huisvesting buiten het AZC.

Plichten

- Asielzoekers in opvanglocaties dienen zich aan de huisregels te houden.
- Asielzoekers in opvanglocaties moeten zich regelmatig melden voor registratie bij de vreemdelingenpolitie en bij het COA voor inhuysregistratie.
- Asielzoekers in Nederland dienen een tuberculose-screening te ondergaan bij aankomst, en mogelijke vervolgbehandelingen
- Asielzoekers in opvanglocaties moeten zich 6 maanden na het indienen van hun asielaanvraag laten registreren in de Basisregistratie personen.

Bron: [Asiel in Nederland - UNHCR Nederland](#)

Vraag 2

Zijn er verschillen tussen de rechten en plichten van minderjarige asielzoekers en meerderjarige asielzoekers?

Antwoord

Alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) zijn jongeren die alleen of samen met andere kinderen of 'vreemde' volwassenen naar Nederland komen en hier asiel aanvragen.

Kenmerken alleenstaande minderjarige vreemdelingen

Een alleenstaande minderjarige vreemdeling (amv):

- is bij aankomst in Nederland jonger dan 18 jaar (minderjarig);
- komt van buiten de Europese Unie (EU);
- is naar Nederland gekomen zonder ouder(s) of verzorger(s) die over de jongere mag beslissen.

Verschil asielprocedure amv en meerderjarige vreemdeling

Een amv waarvan er bewijs is dat die bescherming nodig heeft, krijgt een verblijfsvergunning. Net als een volwassen asielzoeker. Wel houden organisaties er op de volgende manieren rekening mee dat amv's minderjarig zijn:

- Amv's krijgen een voogd tot ze 18 jaar zijn of weggaan uit Nederland. [Nidos](#) is de onafhankelijke instelling die de voogdijtaak voor amv's uitvoert.
- Pleeggezinnen onder verantwoordelijkheid van [Nidos](#) vangen amv's jonger dan 15 jaar op. Wanneer er geen plek is bij het Nidos, gaan amv's van 13 en 14 jaar naar een opvanglocatie voor een klein aantal jongeren van het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA). Ook hier worden de amv's 24 uur per dag begeleid. Als een amv 15 jaar of ouder is bij aankomst in Nederland vangt het COA de amv op.
- COA, Nidos en de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V) houden in de begeleiding rekening met hun mogelijkheden: integratie als de amv een verblijfsvergunning heeft of terugkeer naar land van herkomst als de aanvraag is afgewezen.
- Nidos plaatst amv vanaf 15 jaar met een verblijfsvergunning in kleine opvanglocaties voor een klein aantal jongeren in gemeenten.
- De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) heeft speciale hoorruimtes voor kinderen onder de 12 jaar. Die hoorruimtes hebben bijvoorbeeld speelgoed. Ook zijn er speciale medewerkers. Door hun manier van vragen stellen houden zij er rekening mee dat de asielzoeker minderjarig is.
- Amv's hebben in Nederland recht op onderdak, onderwijs, gezondheidszorg en begeleiding. Hun verblijfstatus heeft daar geen invloed op.

Bron: [Alleenstaande minderjarige vreemdelingen | Asielbeleid | Rijksoverheid.nl](#)

Vraag 3

Wat zijn de mogelijke maatregelen indien een asielzoeker niet aan zijn/haar verplichtingen voldoet?

Antwoord

Om opvanglocaties veilig en leefbaar te houden, hebben we huisregels die asielzoekers in alle azc's moeten naleven. Laten zij hun medebewoners of COA-medewerkers niet in hun waarde of overtreden ze op een andere manier de huisregels? Dan treffen we samen met onze partners maatregelen.

Overheid: overlastgevende asielzoekers aanpakken

De overheid neemt verschillende maatregelen om overlastgevende asielzoekers aan te pakken.

Bijvoorbeeld door een asielaanvraag sneller af te handelen en asielzoekers uit veilige landen versoberd op te vangen. Asielzoekers met ernstig overlastgevend gedrag kunnen we in een handhaving- en toezichtlocatie plaatsen. De uitvoering van deze maatregelen gebeurt in nauwe samenwerking tussen het ministerie van Justitie en Veiligheid, gemeenten, het COA, de IND, de DT&V, Nidos, de politie, het Openbaar Ministerie en de rechtspraak.

Vraag 4

Wat zijn de plichten van het COA met betrekking tot de asielzoekers?

Antwoord

De rechten (zie vraag 1) worden grotendeels uitgevoerd door of onder regie van het COA.

Vraag 4a

Als ik de wethouder goed begrepen heb, dan zijn zij o.a. verantwoordelijk voor de medische zorg.

Antwoord

Dat klopt.

Vraag 5

Wat zijn de mogelijke maatregelen/ de rechten van de Gemeente Vlaardingen indien het COA niet aan haar verplichtingen voldoet?

Antwoord

COA opereert vanuit haar wettelijk taak, zoals opgenomen in de Wet Centraal Orgaan Asielzoekers. De gemeente werkt ook vanuit haar wettelijk taak. In het geval van de Spreidingswet betekent dit dat de gemeente Vlaardingen een locatie aan het COA moet bieden en dit ruimtelijk, via de procedure van de Omgevingswet, mogelijk moet maken. Gemeente en COA maken vervolgens afspraken. Afhankelijk van deze afspraken behelzen en welke juridische maatregelen hierin beschreven worden, kunnen deze worden ingezet. Denk hierbij aan boetebedingen. Biedt dat geen oplossing dan is er eventueel een juridisch traject nodig met tussenkomst van een rechter. Een voorbeeld hiervan is de juridische procedure (in kortgeding) tussen gemeente Ter Apel en het COA.

[De gemeente Westerwolde krijgt gelijk in kort geding over maximale bezetting Ter Apel \(rechtspraak.nl\)](https://www.rechtspraak.nl/De-gemeente-Westerwolde-krijgt-gelijk-in-kort-geding-over-maximale-bezetting-Ter-Apel)

Vraag 6

Is de Gemeente Vlaardingen voornemens om de verplichtingen van het COA over te nemen indien zij niet aan haar verplichtingen kan voldoen?

Antwoord

Afspraken en gevolgen van het niet nakomen van afspraken zouden in een nader op te stellen overeenkomst gemaakt moeten worden.

Vraag 6a

Zo ja, waarom, wat staat daar tegenover (van het Rijk/het COA), en wat is het (maximale) budget dat de wethouder hiervoor ter beschikking wil stellen?

Antwoord

Zie antwoord op vraag 6.